

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष २, अंक २६]

सोमवार, जून २७, २०१६/आषाढ ६, शके १९३८

[पृष्ठे ४, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ३६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४.—महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश	. . . . .	पृष्ठे
		१-४

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २७ जून २०१६.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XIV OF 2016.

AN ORDINANCE

FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA
UNIVERSITIES ACT, 1994.

सन २०१६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४.

महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

सन १९९४ चा महा. १९९४ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती
३५. असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

त्याअर्थी, आता भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

संक्षिप्त नाव व
प्रारंभ.

१. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१६, असे म्हणावे.

(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन १९९४ चा

२. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ याच्या कलम ८२ मध्ये, पोट-कलम (५क) नंतर, पुढील १९९४ चा

महाराष्ट्र पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :—

महा. ३५.

अधिनियम क्रमांक

३५ याच्या कलम

८२ ची सुधारणा.

“(५ड) पोट-कलम (५) च्या दुसऱ्या परंतुकामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, २०१६-२०१७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता, राज्य शासन अशी परवानगी दिल्याबाबत विद्यापीठाला ३१ जुलै २०१६ रोजी किंवा त्यापूर्वी कळवील आणि विद्यापीठ अशी परवानगी त्याच शैक्षणिक वर्षात अंमलात आणील.”.

निवेदन

महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) याच्या कलम ८२ मध्ये उच्चस्तर शिक्षण देण्यासाठी नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासाठी परवानगी देण्याविषयी तरतूद आहे. त्याच्या पोट-कलम (१) मध्ये अशी तरतूद केली आहे की, विद्यापीठाच्या अधिकारितेमधील विशेषतः सेवारहित आणि न्यून विकसित क्षेत्राच्या गरजांचा योग्य तो विचार करून, उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे समन्याय वाटप होण्याची सुनिश्चिती होईल अशा रीतीने, उच्च शिक्षणाच्या शैक्षणिक विकासाकरिता परिसंस्थांची आणि महाविद्यालयांची स्थाने निश्चित करण्यासाठी विद्यापीठ एक सम्यक योजना तयार करील आणि ती योजना राज्य उच्च शिक्षण परिषदेकडून मान्य करून घेईल.

उक्त कलम ८२ च्या पोट-कलम (३) मध्ये अशी तरतूद आहे की, उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणारे व्यवस्थापन, ज्या वर्षापासून परवानगी मागितली असेल त्याच्या अगोदरच्या वर्षाच्या ऑक्टोबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी विद्यापीठाच्या कुलसचिवाकडे विहित नमुन्यात अर्ज करील.

उक्त कलम ८२ च्या पोट-कलम (४) मध्ये अशी तरतूद आहे की, अशा अर्जांची, महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळाकडून छाननी करण्यात येईल आणि संबंधित वर्षाच्या मे महिन्याच्या पहिल्या दिवशी किंवा त्यापूर्वी व्यवस्थापन परिषदेच्या मान्यतेने ते अर्ज राज्य शासनाकडे पाठवण्यात येईल.

उक्त कलम ८२ चे पोट-कलम (५), राज्य शासनाला, नवीन परिसंस्था सुरू करण्यासाठी विद्यापीठाने शिफारस केलेल्या अर्जांना परवानगी देण्याचा अधिकार प्रदान करते. उक्त पोट-कलम (५) च्या दुसऱ्या परंतुकात, अशी तरतूद केली आहे की, २०११-२०१२ या शैक्षणिक वर्षापासून ज्या वर्षात नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याचे प्रस्तावित केलेले असेल त्या वर्षाच्या १५ जून किंवा त्यापूर्वी विद्यापीठाला अशी परवानगी मिळाल्याचे कळविण्यात येईल. त्यात आणखी अशीही तरतूद केलेली आहे की, त्यानंतर परवानगी प्राप्त झाल्यास विद्यापीठाकडून तिचा अंमल पुढील शैक्षणिक वर्षातच करण्यात येईल.

२. राज्य शासनाने, दिनांक ३० ऑक्टोबर २०१० च्या शासन निर्णयाद्वारे, प्रस्तावांची छाननी करण्याकरिता मार्गदर्शक तत्त्वे व कालमर्यादेची तरतूद केली आहे. उक्त शासन निर्णयाच्या खंड १.९ आणि १.१० द्वारे व्यवस्थापनास किंवा अर्जदारास ३० नोव्हेंबर पर्यंत संपूर्ण प्रस्ताव देण्याची व त्याचे अनुपालन करण्याची संधी देण्यात येईल असे अपेक्षित आहे. उक्त शासन निर्णयाच्या खंड १.१३ व १.१५ मध्ये संबंधित विद्यापीठाकडून क्षेत्रीय तपासणी केल्यानंतर कुलगुरूकडे अपिल करण्यासाठी दुसरी संधी देण्याची तरतूद केली आहे.

३. विद्यापीठांकरिता व्यापक सम्यक योजना तयार करण्यासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे तयार करण्याकरिता राज्य शासनाने ख्यातनाम शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. नरेंद्र जाधव यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती नियुक्त केली होती. त्या समितीने ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये अहवाल सादर केलेला असून तो राज्य शासनाने स्वीकारलेला आहे आणि सर्व विद्यापीठांना, उक्त समितीच्या अहवालामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषांनुसार त्यांची एक व्यापक सम्यक योजना तयार करण्यास सांगितले आहे.

४. २०१६-२०१७ या शैक्षणिक वर्षापासून उच्च शिक्षणाची नवीन महाविद्यालये किंवा परिसंस्था सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणारे व्यवस्थापन हे, ३१ डिसेंबर २०१५ रोजी किंवा त्यापूर्वी विद्यापीठाच्या कुलसचिवाकडे विहित नमुन्यात अर्ज करील, अशी तरतूद करण्याच्यादृष्टीने महाराष्ट्र विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१५ (२०१५ चा महा. ४४) द्वारे, कलम ८२ च्या उक्त पोट-कलम (३) मध्ये सुधारणा केलेली आहे.

अर्ज/प्रस्ताव स्वीकारण्याचा दिनांक ३१ डिसेंबर २०१५ पर्यंत वाढविण्यात आलेला उक्त सुधारणेचा परिणाम म्हणून, छाननी करण्यासाठी आणि म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी देण्यासाठी, उक्त शासन निर्णयान्वये विविध उपायांचे अनुपालन करण्यासाठी कमी वेळ उपलब्ध झाला आहे.

५. नैसर्गिक न्यायाच्या दृष्टीने, काही कालावधी वाढवावा यासाठी राज्य विधानमंडळाच्या सदस्यांकडून व व्यवस्थापनांकडून विविध अभिवेदने राज्य शासनास प्राप्त झाली आहेत. म्हणून, शासनास, उक्त कलम ८२ मध्ये यथोचितरित्या सुधारणा करून, २०१६-२०१७ या शैक्षणिक वर्षासाठी, राज्य शासनाकडून परवानगी दिल्याबाबत विद्यापीठाला कळविण्याच्या कालावधीत ३१ जुलै २०१६ पर्यंत वाढ करणे इष्ट आहे.

६. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,

दिनांक २६ जून २०१६.

चे. विद्यासागर राव,

महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सीताराम कुंटे,

शासनाचे प्रधान सचिव.